

Samferdselsminister Knut Arild Hareide
Klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Oslo, 17. februar 2020

Bekymringsmelding angående veitunnel under Østmarka

Østmarkas Venner finner grunn til å varsle om vår bekymring angående Nye Veiers idé om en tunnel under Østmarka. Vi mener at denne ideen bør legges vekk så snart som mulig. Byggingen av en slik tunnel vil innebære omfattende inngrep i et skogsområde som er et av Østlandets mest verdifulle med hensyn til naturverdier. Tunnelen vil også redusere Østmarkas betydning som et av Norges viktigste områder for friluftsliv og folkehelse. Bygging av en slik tunnel kommer dessuten i konflikt med planene om en nasjonalpark i Østmarka.

Bakgrunnen for ideen om en tunnel under Østmarka er at Samferdselsdepartementet ser et behov for en bedre veiforbindelse mellom E6 i Østfold og E6 på Romerike. Samferdselsdepartementet har bedt Statens vegvesen om å utarbeide en konseptvalgutredning (KVU) for en oppgradering av riksvei 22 på østsiden av Øyeren eller en oppgradering av riksvei 120 gjennom Enebakk. Utredningen er oversendt Samferdselsdepartementet og lagt ut på høring.

Østmarkas Venner er kjent med at Nye Veier AS ble utfordret høsten 2019 av daværende samferdselsminister, Jon Georg Dale (Frp). Statsråden ba om nye og kreative innspill, og dette førte til at Nye Veier AS lanserte ideen om en tunnel under Østmarka. Så vidt vi erfarer ligger denne ideen nå til vurdering i Samferdselsdepartementet.

Østmarka er relativt sett et nokså lite skogområde. Presset på Østmarka er stort, idet både Oslo og øvrige randkommuner til Østmarka opplever en voldsom befolkningsvekst. Østmarka er derfor et av de aller mest brukte friluftslivsområdene i Norge. Samtidig inneholder Østmarka noen av de få gjenværende tilnærmet inngrepsfrie skogsområdene på det sentrale Østlandet. Naturverdiene i Østmarka er av nasjonal verdi.

Østmarkas Venner er bekymret for at etableringen av en nærmere 20 km lang tunnel under Østmarka vil føre til store inngrep, mye anleggstrafikk i en lang periode, og fare for lekkasjer fra myrer, tjern og innsjøer. Bakgrunnen for vår bekymring er at et tunnelprosjekt av dette omfang vil kreve tverrslag og rømningstunneler som vil ha innganger flere steder i Østmarka – både i områder hvor det ferdes mange mennesker, og i de mer inngrepsfrie områdene i indre deler av Østmarka.

Østmarkas Venner lanserte ideen om Østmarka nasjonalpark i 2012, og tidligere statsråd Ola Elvestuen har brakt ideen målrettet fram til oppstart av verneplanprosess i 2019. Byggingen av en veitunnel er en alvorlig trussel mot etablering av nasjonalpark.

Vi antar at begge statsrådene er kjent med lekkasjene fra Østmarka til Romeriksporten i 1997-1998, som førte til at flere vann i Østmarka ble tømt eller holdt på å bli tømt og at myrer ble drenert. Lekkasjene var så store at hvis ikke daværende statsråd Odd Einar Dørum hadde krevd at tunnelen ble tettet, ville den viktige innsjøen Lutvann vært tom i dag.

Nye Veiers tunnel vil måtte krysse noen av de store sprekkesonene som er så karakteristiske for geologien i Østmarka. Vi er klar over at erfaringene fra Romeriksporten har ført til utvikling i teknologien for tetting av tunneler, men siden geologien i Østmarka er spesiell, er vi allikevel bekymret for de skadene en slik tunnel vil kunne forårsake på vann og våtmarksområder. Dessuten vil den vanskelige geologien i Østmarka opplagt kunne fordyre prosjektet.

Daværende statsråd Ola Elvestuen skrev følgende i sitt innlegg om nasjonalpark i Østmarka i Aftenposten 23. januar:

«Naturen er under press, også i Norge. Små og store utbygginger, veier og infrastruktur legger beslag på mer og mer areal, på bekostning av naturen. Tap av natur er en like stor utfordring som klimaendringer. En nasjonalpark i Østmarka vil sikre at generasjonene etter oss kan gå på tur til fots og på ski på stier og i løyper.»

Østmarkas Venner anmoder om at Nye Veiers idé skrinlegges allerede på forslagsstadiet. Vi anmoder samtidig om at regjeringen i denne saken prioriterer vern av naturen, biologisk mangfold, samt folkehelse og friluftsliv i hovedstadsområdet.

Med vennlig hilsen

Elektronisk signert

Helga Gunnarsdóttir
styreleder

Sigmund Hågvar
styremedlem